

PIÁRFUTÁR

ősz

újra

bong,

zajong,

ujjong

a tájon.

ŐSZI SANZON

OKTÓBER 17.
SZEGÉNYSÉG
ELLENI KÜZDELEM VILÁGNAPJA

**Aki megszánja a szegényt,
az Úrnak ad kölcsön,
és ő megfizeti a jótéteményét.**

Péld 19, 17

Ők a gyökér a mélybe lenn,
a messze nyugalomba,
de én az ág s még mozgok itt,
mint szélben a fa lombja.
Kövér, bozontos hantjukon
lakodalmas enyészet,
holtukba halhatatlanok,
derűsek és egészek.

Kosztolányi

bolt.piarista.hu

O mater parvulorum

Katolikus iskola: hit, közösség és szolgálat

Az iskola nem lehet ürügy, nem használhatjuk térítésre, hanem önzetlen szolgálatra kell törekednünk” – hangsúlyozta Urbán József piarista, a magyar rendtartomány pedagógiai igazgatója a *Keresztény nevelés – egyházi iskola* című konferencián, amelyet a szegedi piarista oktatás megkezdődésének 290. évfordulója alkalmából rendeztek október 15-én a szegedi piárban.

A rendszerváltás után volt, aki azt várta el naívan az egyházi iskoláktól, hogy minden problémát megoldanak, és lassan kiürülnek a börtönök – mondta Kiss-Rigó László megyés püspök a konferencia nyitó előadásán. – Nem a hittanóra és nem a falakon elhelyezett feszület különbözteti meg az egyházi iskolákat az állami és önkormányzati intézményektől, hanem a keresztény, evangéliumi értékrend. Nem téríteni kell, hanem tanúságot tenni – húzta alá a püspök atya, aki – más, neves előadók mellett – a szegedi piarista iskola vendége volt október 15-én a keresztény nevelésről szóló előadás-sorozaton. Kiss-Rigó László szavai szerint

az egyházi iskolákban arra kell törekedni, hogy evangéliumi értelemben vett közösség alakuljon ki. Mint mondta, Jézus is sokszor a tömegbe ment először, abból igyekezett közösséget formálni.

– Az iskola nem lehet ürügy, nem használ-

mint spirituális forrást, vagy mint egy csomó szimbólumot. Azonban azt is meg kell vizsgálnunk, hogy amit cselekszünk, annak ténylegesen köze van-e az evangéliumhoz – hívta fel a hallgatóság figyelmét. A valláskutató szerint a katolikus egyház manapság szinte kizárólag úgy jelenik meg a társadalom előtt, hogy szentmisét ünnepel, és „az állandó szentmisézés nagyon veszélyes. Érdemes elgondolkodni azon, mi mindent lehetne még tenni.”

Gloviczki Zoltán közoktatásért felelős helyettes államtitkár hasonlatokban bővelkedő előadást prezentált. Amint fogalmazott, a 80-as évek végén korlátok között, egy nagy luftballonban élhettünk. A rendszerváltással a lufi kiduriant, szabaddá vált a levegő. Most, húsz évvel később a luftballon megmaradt gumidarabjait kell eltakarítani. Gloviczki szerint a nem-

zeti alaptanterv félelmetes lehet az egyházi iskolák számára, amelyek az utóbbi időben nem csak finanszírozási, hanem kommunikációs szempontból is hátrányban voltak. – A következő, nyugodt évek békéjét alighanem arra kell fordítaniuk az egyházi iskoláknak, hogy rendezzék sorikat, mert teljesítőképességük határához értek – mondta.

Az egész napos konferencia záró programjaként Pusztai Gabriella oktatáskutató adott elő Az iskolaközösség mint a piarista iskola rejtett erőforrása címmel. Egyebek mellett azt a tévhitet is eloszlatta, amely szerint a felekezeti iskola kasztosítja a gyerekeket. Számos grafikonnal, felmérések adataival illusztrálva magyarázta el, mi mindenben erősebb az egyházi oktatási intézmény az államinál. Az erősségek közé tartozik például a nagyobb tanári odafigyelés, a személyes kontaktus, a különböző szabadidős és közösségfejlesztő programok nagyobb száma (szakkörök, kirándulások, nyári táborok) és az érték-közösség érzékelése.

Vida-Szűcs Imre öregdiák
2008. Horváth T.

A SZEPICENTRUM jelenti

Az őszi szünet utáni első tanítási nap november 7. Ezen a héten, november 11-én tartják fogadóóráikat a gimnázium tanárai. Bejelentkezni a szokott rend szerint telefonon vagy az iskola honlapján lehet.

Végzős diákjaink szalagavató bálját november 19-én rendezzük a Karolina Gimnáziummal közösen.

Piarista öregdiák Földrajzból és történelemből, magyarból korrepetálást és érettségire való felkészítést vállal. 800 forint/óra. szeri.richard@gmail.com

hatjuk térítésre, hanem önzetlen szolgálatra kell törekednünk. A szolgálat pedig gyakran kiszolgáltatottságot jelent. A jó iskolához hozzá tartozik a győtrődés, a szenvedés is – jelentette ki a konferencia második előadója, Urbán József atya. – Az evangelizáló iskolához olyan közösség szükséges, amelynek tagjai nyitottak egymásra – hangsúlyozta. Kalazanci Szent Józsefről szólva kiemelte: integrális, az egész embert fejleszteni akaró, ingyenes oktatást szorgalmazott a rendalapító, amelynél fontos az összhang hit, műveltség és élet között. – Kalazancius meglátta a kudarc világát is. Az általa elindított, emberi sikerről lemondó vállalkozás újra meg újra sikeresnek bizonyult az elmúlt négy évszázadban – zárta gondolatait Urbán József.

Elismerő szavakkal indította beszédét Máté-Tóth András valláskutató, a Szegedi Tudományegyetem tanszékvezető tanára, aki szerint „ma pedagógusnak lenni már önmagában keresztény feladat”. Mit jelent az, hogy katolikus egy iskola? – tette fel a kérdést, amellyel kapcsolatban úgy látja, sok tévedés és aggály létezik napjainkban. – Ismérjük az evangéliumot,

PIÁR FUTÁR A szegedi piaristák lapja – Megjelenik havonta – Lapengedély száma: 2.2.4/1513/2003. – KIADÓ Dugonics András Piarista Gimnázium a Dugonics András Alapítvány támogatásával. Szám-
latszám: 10402805-28012423-00000000 – FELELŐS KIADÓ Papp Attila – SZERKESZTŐ Mészáros Ferenc – KORREKTÚRA Mészárosné Szabó Tünde – NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS Férc Szemes Áron – SZER-
KESZTŐSÉG 6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14., Tel: 62/549-090, Elektronikus levél cím: piarfutar@szepi.hu – NYOMÁS Planet Corp. Szolgáltató Kft. 6771 Szeged, Makai út 4. – Kizárólag belső terjesztésre.

Halottak napja

*Ha többet gondolkodnál halálon, mint a hosszú életeden,
minden bizonnyal jobban igyekeznél megjavulni.*

Kempis Tamás

PIÁRFUTÁR

ZöldÁR

„A múzeumok a múltat őrzik meg
a hulladékfeldolgozók a jövőt”
(T. Ansons)

A környezetért és a nevelésért

A program október 3-án Ábrahám Krisztián, a Kiskunsági Nemzeti Park munkatársa nyitóelőadásával

indult, melynek címe Szelektív hulladékgyűjtés, fogyasztói szokások és a hulladék volt. Az előadó több szemléletes példán – többek között egy kólás doboz példáján – keresztül mutatta be mindennapi használati tárgyaink életútját a nyersanyag bányászatától kiindulva, a gyártáson keresztül a felhasználásig, valamint a hulladék „kukán túli” életéig. Előadásának rövid üzenete volt, hogy úgy kell viselkednünk, ahogyan azt az úrhajósok teszik: tudják, hogy mennyi anyaggal, energiával rendelkeznek és ennek megfelelően alakítják életüket.

Az idei programból sem maradt ki a környezetünk élhetőbbé tételéért végzett munka: „A tanárnő tudja, hogy mi az a Bobcat? Nagy markoló van az elején, ilyen dolgokra találták ki.” Kedden több osztályból összesen 30 diákunk lelkesen ásta a gödröket a Vértónál és a Plázánál. Együttműködésben a Szegedi Környezetgazdálkodási Kht. munkatársaival faültetéshez készítették elő a terepet.

Szerdán és csütörtökön a hagyományos menetrend szerint fakultatívan választható külső helyszínek látogatása zajlott. Tizedikesek két helyszínen ismerkedhettek meg a környezet megóvásának módszereivel, új lehetőségeivel: a Hattyasi Szennyvíztisztító Telepre, és a Sándorfalvi úti Regionális Hulladéklerakóba látogattak el. A 11. évfolyam egy padlizsán ültetvényt látogatott meg. A kollégisták a Vadsparkba kirándultak.

Természetesen papírgyűjtést szerveztünk a Zöldárhoz kapcsolódva. Ezúttal összesen 3850 kg papírt gyűjtöttek össze diákjaink! Köszönet a diákoknak, szülőknek, nagyszülőknek, tanároknak és DÖK-nek a segítségért!

A Zöldár zárórendezvénye a „Hulladékból műalkotás?” című kiállítás megnyitása és a Zöldosztály környezettudatossági verseny kihirdetése volt. Az osztályok több műalkotással is indulhattak. Nagyon ötletes remekművek születtek.

Jusztinné Nedelkovics Aliz

„Itt 17-en vagyunk, a másik helyszínre is ugyanennyien mentek ki. Ide a nagyobbakat hoztuk, mert a föld keményebb, mint a Vértónál. Egyelőre a gödröket készítjük elő, majd utána hozzák a fákat, amiket beleültetünk” – árulta el a gyerekekre felügyelő Jusztinné Nedelkovics Aliz tanárnő. Két helyszínen ástak ugyanis a fiatalok: a Pláza-tó mellett – ahol mi is kint jártunk – és a Vértónál lévő játszótérhez is kivonultak a félig-meddig önkéntesen jelentkező iskolások. Három órakor a fiúk már nekigyürkőztek a munkának, sok helyen ásó helyett inkább csákánnyal kotorták a földet.

Az iskola immár hetedik éve indítja el Zöldár nevezetű programot, melynek célja a fiatalok környezettudatos szemléletre oktatása. „A programsorozat részeként külső helyszínekre is elvisszük a fiatalokat, ahol első kézből ismerkedhetnek meg a környezet megóvásának módszereivel. A két külső helyszín idén a hattyasi szennyvíztisztító telep, valamint a sándorfalvi úti szemétkerakó. Idén a hulladék, illetve a hulladék felhasználása a fő témánk, ezért is választottuk ezeket a helyszíneket” – teszi hozzá a tanárnő. A gimnázium tanulói az elmúlt években az iskola mögötti kiserdőt takarították ki, felszedték az ott eldobált szemetet. „Idén felvettük a kapcsolatot a környezetgazdálkodási kft.-vel, ők ajánlották ezt a faültetést. Ez jól kapcsolódik a Zöldár céljához: az aktív környezettudatos magatartás megismertetéséhez. Minden osztályból öt főt választottak ki maguk közül a fiúk, belőlük lett ez a lelkes kis csapat. Persze nehéz volt ennyi embert egyszerre összeszedni: nem a hozzáállással van itt probléma, de a sok edzés és különóra mellett nehéz olyan

időpontot találni, ami mindenkinek jó” – mondta Nedelkovics Aliz.

A téma köré egy egész évig tartó programsorozatot szervez az iskola. Tavaly a természetvédelem, a környezet megóvása volt a fő irányvonal, a jövő évben pedig a megújuló energia, és a közlekedés köré építik az oktató jellegű eseményeiket. „2011 az Önkéntesség Európai Éve – amihez jól illeszkednek az iskola által szervezett közösségi és karitatív jellegű programok” – tette hozzá a tanárnő.

szegedma.hu

Halottak napja

A halál élményének végső soron azonosnak kell lennie az élet élményével,
másképp csak kísértetjárték.

Thomas Mann

Az első piáros gyalogtúrám

Október 14-én, pénteken iskola után 18:45-kor gyülekeztünk az iskola előtt. Kb. 10 percet vártunk a többiekre, majd elindultunk a Rókusi pályaudvar felé. Ott egy ideig vártuk a vonatot, de végül az is megjött, és elindultunk Algyőre. Térkép segítségével eljutottunk a töltsérsre és kezdetét vette a túra. Velünk tartott Juszttinné Nedelkovic Aliz tanárnő, Mészáros Ferenc tanár úr és osztályfőnökünk, Dékány Zoltán tanár úr. Az úton sokat beszélgettünk egymással és a tanárokkal. Nagyon jó volt. Az új autópálya hídján után találkoztunk egyik osztálytársam régi osztályával, akikkel Boczor Zoltán tanár úr tartott.

Gyorsan haladtunk. Csak pár perces pihenők voltak, nehogy megfázzunk. Szerencsére telihold volt, ezért jól láttunk. A mesz-

„AZ UTAKAT SOKÁIG NEM ÉRTI MEG AZ EMBER. CSAK LÉPDEL AZ UTAKON ÉS MÁSRA GONDOL. NÉHA SZÉLES AZ EGYIK ÚT, ASZFALTOS, NÉHA RÖGÖS, BARÁZDÁS, MEREDÉK. AZ UTAKAT SOKÁIG CSAK ALKALOMNAK TEKINTJÜK, LEHETŐSÉGNÉK, MELYNEK SEGÍTSÉGÉVEL ELMEHETÜNK A HIVATALBA VAGY KEDVESÜNKHÖZ VAGY A RIKKANTÓ TAVASZI ERDŐBE. EGY NAPON MEGTUDJUK, HOGY AZ UTAKNAK ÉRTELMIK VAN: ELVEZETNEK VALAHOVÁ. NEMCSAK MI HALADUNK AZ UTAKON, AZ UTAK IS HALADNAK VELÜNK. AZ UTAKNAK CÉLJUK VAN. MINDEN ÚT ÖSSZEFUT VÉGÜL EGYETLEN KÖZÖS CÉLBA. S AKKOR MEGÁLLUNK ÉS CSODÁLKOZUNK, TÁTOTT SZÁJJAL BÁMÉSZKODUNK, CSODÁLJUK AZT A REJTELMES RENDET A SOK ÚT SZÖVEVÉNYÉBEN, CSODÁLJUK A SUGÁRUTAK, ORSZÁGUTAK ÉS ÖSVÉNYEK SOKASÁGÁT, MELYKEN ÁTHALADVA VÉGÜL ELJUTOTTUNK UGYANAHHOZ A CÉLHOZ. IGEN, AZ UTAKNAK ÉRTELMIK VAN. DE EZT CSAK AZ UTOLSÓ PILLANATBAN ÉRTJÜK MEG, KÖZVETLENÜL A CÉL ELŐTT.”

(MÁRAI)

sziről feltűnő város, a dóm kivilágított tornyaival gyönyörű volt a távolból. Kb. 11-re értünk haza, vagyis az iskolához. Még sose örültünk annyira annak, hogy az iskolához értünk. Volt, aki a kollégiumban aludt Dékány Zoltán tanár úrral, és persze voltak olyanok is, akik hazamentek vagy hazavitték őket a szüleik. Nagyon jó volt a túra, és alig várom a következőt!

Valkony Regő 7.a

DÖK – tartalmas, színes, színvonalas

Ebben a tanévben megtartottuk iskolánkban az első gólyaavatót. A visszahallásokból ítélve a 7. évfolyamosok és a végzősök is jól érezték magukat. Számos feladat közül a „kicsiknek” legjobban a birkózás tetszett, ahol egy csapatnak kellett legyőznie Gulyás-Oldal Viktort. Rengeteg elszánt vállalkozó próbálkozott ezzel a nemes feladattal, de a 12.a-s „GOV” mindenkit legyőzött. Azért a sorrendből nem sokkal maradt le az sem, amikor társukat bekötött szemmel kellett megetetni joghurttal, vagy a pelenkából való csoki puding evés. Novák Tamás DÖK-elnök és Nagy Mariann tanárnő erre az alkalomra esküt is írtak a gólyáknak, amely így hangzott:

Én, N.N. fogadom, hogy a piarista gimnázium házirendjét ismerem és megtartom, diáktársaim és osztályfőnököm iránt tiszteletet és engedelmességet tanúsítok, büfében, menzán mindenkit előreengedek.

Fogadom, hogy a piarista névhez méltón viselkedem, kocsmákat és egyéb szórakozóhelyeket elkerülöm, szégyent magamra és társaimra nem hozok. Folyosón nem ordibálok, nem rohángálok, osztálytársaimat nem verem laposra, az Igazgató Úr engem úgy segítjen. AMEN.

Egyszóval a DÖK tartalmas és színes programokkal ajándékozta meg meg a „gólyákat” az avatás alkalmából. Mindannyian reméljük, hogy ezzel hagyományt teremtünk iskolánkban.

Hamarosan kezdődik a kampányidőszak is, ahol az új DÖK-elnököt választjuk meg. A választáson a 11. és 10. évfolyam indulhat. Fontos számunkra, hogy amit Szebellédi Áron elkezdett és utódja Novák Tamás folytatott, azaz a komoly és színvonalas munka tovább folytatódjon. A DÖK-elnöki poszt nehéz feladat. Nagyon fontos, hogy csak olyan diákok induljanak a választáson, akik tényleg

komolyan gondolják, és megvan bennük a kellő elhivatottság és bátorság, hogy egy egész iskola diákságát képviseljék. Nagy feladat, de nincs egyedül, ugyanis az elnök segítségére vannak a különböző munkacsoportok, illetve segítők, Nagy Mariann tanárnő. Csapatban dolgozunk, a leendő elnök számíthat, építhet ránk. Olyan ez mint az igazi politika, csak kicsiben. Akik hasonló pályát szeretnének maguknak választani, azoknak mindenféleképpen ajánlom a választáson való indulást. Ez jó kezdés egy nagy karrier felé.

Ne feledjétek! Járjatok nyitott szemmel, és figyeljétek a plakátokat! Mi mindenhol ott vagyunk, és próbálunk mindenben segíteni. Bármilyen kérdéssel kapcsolatban forduljatok az osztályotokon belüli DÖK-képviselőkhöz. DÖK – Értetek, veletek együtt!

Markót Imre 13.b

Halottak napja

*Nem félek a haláltól.
Megállok veled szemben.
De mikor lesújt rám,
Isten, ölelj meg engem.*

Gyurkovics Tibor

Dugonics 271

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kedves Diákok! Öröm számomra, hogy a születésnapján emlékezünk meg Szegedet országszerte híressé tevő fiáról. Itt állunk az első szegedi világi témájú, 135 éve állított szobornál. Előttünk egy piarista áll. Vajon mit mondana a ma emberének? Mit mondhatna nektek, társaim? Hogyan szólna hozzánk?

Olyan korban élt, amikor a barokk latin humanizmus volt a mérce, és a németesítés rányomta a bélyegét az egész országra. Az emberek nem mertek, nem is akartak önállóan magyarul gondolkodni. Elnyomottként éltek, és nem foglalkoztak azzal, hogy ezen változtassanak.

Dugonics fiatalon lett szerzetes. Diáktársaim, gondoljunk bele, hogy miként vélekednénk, ha egy tizedikes iskolatársunk szerzetesnek állna. Ő 16 évesen döntött a hivatásáról, amely egész életét meghatározta.

Tanárként, pontosabban paptanárként sok városban járt, így Szegeden, Medgyesén, Nyitrán, Nagyszombaton, Vácott és Pest-Budán. Igazi felvilágosult ember volt, állandóan oktatott, nevelő-erkölcsnemesítő céllal írt irodalmi és történeti munkákat.

A magyarságtudat kialakulásához jelentősen hozzá járult. Megírta az első magyar regényt, az *Etelkát*. Ez a műve nyíltan II. József politikája ellen irányult. Ezt az alkotást csak vidékies nyelvezete miatt támadták. Számunka ez történeti érték, hiszen

szülővárosa, Szeged népnyelvén írta. Ez a munkája meghatározta a magyar nemzeti érzés főbb területeit. A honfoglalás kori történetből sugárzik az anyanyelvi kultúra ismerete, a feltétlen népszerűség, a magyar történelemben való jártasság. Hemzseg a sok szólástól, mondától és magyar nevű szereplőtől. A hősnő a honleány mintapéldája és Szeged, a legmagyarabb városként országszerte híres lett.

Dugonics egyetemi tanárként matematikát adott elő. A Tudákosság könyvei címmel e tudomány első magyar nyelvű tankönyvét írta meg. Nyelvújítóként részletesen magyarázott számos geometriai problémát. Míg kortársai kételkedtek abban, hogy magyar nyelven is lehet tudományt alkotni.

Íráskészségéről írta, hogy „ami magyarságomat illeti, azon voltam, hogy tisztán és igazan írjak.”

Kedves diáktársaim, Dugonics András méltán tartjuk polihisztorként számon. A felvilágosodás korában a nemzeti érzelmű hazafias irodalom egyik legkiemelkedőbb alakja volt, mára azonban az irodalmi köztudat elfelejtette. Ha a munkából hazatartó városlakó felnéz a szoborra, akkor egy hátrahagyott és megfontolt ember alakját látja, aki egész életével a nemzetet tanította. Hajtsunk fejet előtte, koszorúzzuk meg a szobrát. 271 éve született Dugonics András.

Novák Tamás 12.a

Elhangzott október 18-án a Dugonics téren

A jó öreg Dugonics hírül se olyan öreg még, mint ahogy gondolják, akiket megbuktatnak belőle, és mindenestre sokkal fiatalabb, mint amilyenek mink leszünk kétszáz éves korunkban - az öreg Dugonics nekem szívbeli ügyem egy kicsit. Az első olvasmányom, amire a Bibliám, meg a katekizmusom után visszaemlékszem - az olvasókönyvet tökéletesen kirostálta az idő az emlékezetemből - Dugonics kétkötetes regénye volt, Héliodórosz elrongyolott történeteiből újra szabott és varrt *Szerecsenek*. Nem bánom, ha azt mondják is rám, hogy meg is látszik rajtam, azért mégse szépítem a dolgot, elmondom, ahogy volt. (...)

Családi könyvtárunk állományába tartozott a Szent István Társulat Magyar Encyclopaediájának nem tudom hányadik füzeté, amelyben a Janka nevű királynők foglaltatnak és a Victor Hugo Nyomorultjainak az ötödik könyve, az előtte járó négy és az utána következő húszegynéhány könyv nélkül. Hát én ezt mind elolvastam legalább kétszer, ami nagyon szép teljesítmény volt az én hétesztendős szívemtől, de a *Szerecsenek*-et elolvastam ötször, és azt hiszem, e tekintetben én vagyok az egyetlen ember a világ-egyetemben, és talán nem is lesz párom világ végezetéig.

Nem állítom, hogy Dugonics regénye döntő befolyással volt életemre, s hogy anélkül én most nem volnék jó öreg vidéki író, aki még ma se jött rá, mi végre van ő a földön, hanem volnék elégedett és kigazdult szücsmeister a kiskunok földjén. Ez, ha lappangana is benne némi igazság, mégis túlzás volna. De az bizonyos, hogy ez volt az első nyomtatott könyv, amely ámulatba ejtett, álmódzásra kaptott, és olyan szépségeket látottat velem, amikkel nem találkoztam se az udvarunkban, se az utcánkon, se a szőlőnkben. Nem azt mondom, hogy aztán külön költői szépségekkel is nem találkoztam, mint aminők a *Szerecsenek*-ben kínálóznak, sőt azt is megvallom, hogy merő kegyeletből azóta se olvastam el a szép Charikleia történeteit - de azért a jó öreg Dugonicsra ma is, elfehéredett hajjal és elsötétült szívvel, épp olyan meghatottan gondolok, mint az első tanítómra és ez az oka, hogy az irodalomtörténeti adatokon kívül azt is megpróbáltam összeszedni, ami emberi adatot találhattam Dugonicsról. Nem sok, amit találtam, de nagyon jellemző.

Móra Ferenc: A JÓ ÖREG DUGONICS

Halottak napja

Ki a halálban életet keres, az félni megszűnt, annak nem árthat a világ hatalma.

Kisfaludy Károly

Magyar-német rangadó

Valószínűleg többen is észrevették, hogy szeptember 22-én a magyar és gimnáziumunk zászlaja mellett felvonták a németet is. Immáron ötödik éve kerül megrendezésre a 10-13. évfolyamoknak a brühli Szent Orsolya Gimnázium és a Dugonics András Piarista Gimnázium közös cserediák-programja. 14 német diák és 2 kísérőjük, valamint 16 magyar diák (nálunk azért többen, mert a kollégistáknak a szegediek is segítettek a vendégek elszállásolásában), és 3 szegedi tanár részvételével.

A vendégek csütörtökön érkeztek a Liszt

Ferenc repülőtérré, ahonnan kísérettel vonaton jöttek le Szegedre. Elmondásuk szerint igen fárasztó volt az út. Talán azért is, mert éjjel 2-kor kellett kelniük. Így sikerült dél felé a piárba érni, ahol mi már az aulában vártunk rájuk. Miután mindenki megtalálta német cserediákját, egy kiváló ebédet fogyaszthattunk el a menzán, majd a városismereti párversenyen való részvétel után vége lett az első napnak. Ekkor mindenki hazavitt a párját, kivéve a koleszosok, ők a szegedi segítőikre számíthattak. Péntek délelőtt sárkányhajókban folyt két kemény küzdelem egymás ellen a Maty-éren, melyet vegyes csapatokkal ugyanazon hajó nyert. Újabb ebéd következett a menzán, és in-

mentől már mi szerveztük a programokat a hétvégére. Este újra a városban jöttünk össze, ahol egy-egy fagy mellett láthatták Szeged fényeit. A hétvége még kötetlenebbül telt el. Választási lehetőség volt bőven: Mórahalom, Vadaspark, tápéi búcsú, mújégpálya és hasonló. Hétfő volt az utolsó együtt töltött nap. Délelőtt a német diákok órákat látogattak, délután a Napfényfürdőben kapcsolódtunk ki. Este egy jó hangulatú búcsúbulit tartottunk a mögöttünk álló élménydús napokat lezárva, ahol a csütörtökön tartott verseny győztesei megkapták

megérdemelt tortájukat, és a rengeteg saláta és sütemény mellé – köszönhetően a Pintyi családnak – helyben sült kürtös kalácsot is ehattunk.

Többnyire angolul beszélünk (hiszen a többség idén szeptemberben kezdte el a németet), páran viszont egész jól bontogatták szárnyaikat a németül is. Rengeteget tanultunk, és remek embereket ismertünk meg. Mindannyian várjuk már a márciust, amikor mi látogatunk el Észak-Rajna-Vesztfáliába.

Selmeci Bence 10.a

Halottak napja

Az ember eltemeti halottjait, sírjuk fölé keresztet ácsol, jelnek, hogy van valami, ami több, mint az élet.

Wass Albert

PIÁRFUTÁR

Osztálykirándulások

Utolsó évi osztálykirándulásunkon meglátogattuk a nemes Szerbia néhány városát, és kultúralódtunk egy kicsit. A kirándulás szeptember 28-tól október 1-ig tartott. Három tanár tartott velünk a kirándulás során: Zsova Tamás, Mészáros Ferenc és Lajos István tanár urak.

Mikor szerdán elindultunk az iskola elöl, első megállónk Zen-tán volt, ahol Mészáros tanár úr tartott nekünk egy kis beszámolót a zentai csatáról. A délután folyamán ellátogattunk Vajdaság Autonóm Tartomány székvárosába, Újvidékre. Ott megnéztük a péterváradi erődöt, ami már az 1237-es években is ismert volt. Ebben a várban található a híres fordított óra is.

Szerdán a szállásunk egy újvidéki kis rendházban volt, ahol a rendház tagjai vacsorát főztek nekünk. Este elmentünk a belvárosba, ahol megtekintettük a városházát.

A délelőtti folyamán megindultunk a másik nagy kulturális központ, Belgrád felé. A főváros híres a nándorfehérvári csatáról és a váráról amit mi magunk is megtekintettünk. Sok időt eltöltöttünk a várat nézve ugyanis van elég látnivaló. A világháborúkból különböző, ágyúk, tankok és azok alkatrészei és még sorolhatnám. Miután a várat megtekintettük elindultunk Szalánkemén felé, ahol megnéztük a Duna-Tisza összefolyását. Végül az esti órákban elértünk szülőfalumba, Hajdújárásra, ahol az ottani általános iskola tornatermében és udvarán találtunk alvóhelyet magunknak. Este nyolc óra körül elindultunk a házuk felé, ahol elfogyasztottunk egy hagyományos szerb vacsorát. Rengeteget ettünk, és a vacsorát az osztály és a három tanár is dicsérte.

A harmadik napon ellátogattunk Palicsra. Megnéztük a híres palicsi tavat, az állatkertet és Palics jelképét, a víztornyot is. Az állatkert mindenkinek nagyon tetszett, nem is kevés időt töltöttünk el ott. Rengeteg állatot megnéztünk. Aki nem először volt, az is nagyon élvezte, és nekem is öröm volt újra megnézni az állatokat.

Osztálykirándulásunk utolsó megállója Szabadka volt. Megtekintettük a városházát, a központot, a sétálóutcát és a múzeumot is. Este a Gulyás Viktorék tanyáján buliztunk és vacsoráztunk, valamint Zsova Tamás tanár urat is felköszöntöttük negyvenedik születésnapján. Isten éltesse sokáig!

Remélem, hogy mindenkinek nagyon tetszett a kirándulás és az osztályban nem csak úgy fog megmaradni mint utolsó kirándulás, hanem úgy, hogy az egyik legjobb kirándulás.

Kovács Loránd 12. a

Bar(l)angolások az Aggteleki Nemzeti Parkban – Szeptember 21-én reggel kilenc órakor a 9. B csapatával elindult a busz Horváth Tibor és Bereczky András tanár urak vezetésével Aggtelek felé.

A hosszú út első megállója Bélháromkúton volt, ahol egy késő-román kori ciszterci apátság maradványait és egy még ma is álló templomot látogattunk meg. Még megérkezésünk előtt egy rövid séta erejéig benéztünk Szilvásváradra, ahol a frissen füstölt pizstráng illata terjengett a levegőben. (Ez némelyünknek erősen kiváltotta a pavlovi reflexet.) Innen már egyenesen a szállás felé vettük az irányt, de még jó szegedi piaristához illően Kazincbarcikán kötelező megállót tartottunk a Tescóban. A hosszú nap végén estére elértük úti célunkat, Aggteleket, ahol hangulatos faházakban kaptunk szállást. Amikor kiszálltunk a buszból, rögtve a frissen épített, jól felszerelt 8-10 fős gerendaházakat láttunk meg, de osztályfőnökünk azt az utasítást adta, hogy négyfős csapatokat alakítsunk ki. Ez már mindenki számára gyanús volt, jogosan, mert a gerendaházak mellett elgyalogoltunk, és egyre csak távolodtunk tőlük, míg elértük a számunkra kijelölt objektumokat, amik sokkal kisebb, retró hangulatú, „papírfalú” házikók voltak.

Másnap reggel egy korai ébresztő után buszra szálltunk, és elindultunk a vöröstői barlang bejáratához. Innen egy közel 2 km-es utat jártunk be 75-80 méterrel a felszín alatt. Ez a mélység egyenként enyhe klastrofóbiát váltott ki, de ezt ellensúlyozta, hogy gyönyörű és hatalmas cseppkőképződményeket láttunk, köztük a méltán híres Csillagvizsgálót, amely az ország legnagyobb álló cseppköve (kb. 19 m magas). A legnagyobb teremben egy perccig lekapcsolták a lámpákat, és részesei lehettünk a barlangstétségnek, ami azt jelenti, hogy olyan sötét van, hogy az ember szeme nem tudja megszokni, azaz vaksötét volt. A barlangban 10 Celsius fokot mutatott a hőmérő, ezért elment a meleg öltözet. A túra végén a jósvafői bejáratához érkeztünk, innen busszal visszamentünk a szálláshelyre elfogyasztani az ebédet. Az ebéd és egy rövid pihenő után a faházainktól pár lépésre lévő lejárattól indultunk újabb egy egyórás föld alatti sétánkra. Itt a Baradla-barlang ösvényeivel ismerkedhettünk meg, még egy fényjátékkal egybekötött zenei előadást is láthattunk az egyik nagy csarnokban kialakított előadóteremben. A barlangból kiérve egyenesen járműre szálltunk, és visszamentünk Jósvafőre, ahonnan osztályfőnökünk, gondolván, hogy még erőforrásaink telítve vannak (valószínűleg az esti fegyelmezés helyett a lefárasztás módszerét választva) egy 15 km-es gyalogtúrára invitálta az osztályt. Az ös-

Halottak napja

Még azt sem tudjuk a halálról, hogy vajon nem a legnagyobb jó-e, mégis úgy félünk tőle, mintha biztosan tudnánk, hogy a legnagyobb rossz.

Platón

vény hosszáról mit sem sejtve nyugodt szívvel vágtunk neki az erdőnek. A séta hegyek-völgyek közt vezetett, gyönyörű tájakon át. A korai kelés és a hosszú út miatt a nap végére szinte „bedőlünk” az asztal mellé, ahol egy kis tányérnyi túros csuszával próbáltuk feltölteni lemerült energiakészleteinket. A papírfalú faházakban megpihentünk estig, és ez a pihenés oly jól sikerült, hogy éjszaka a tiltások ellenére muszáj volt valamennyit levezetni belőle. A sötétben Bereczky tanár úr, mint egy személy- és vagyonőr járkált óriási reflektorszerű zseblámpájával a kezében, és kereste a sötétben bujkáló „rendbontókat”. Másnap az ébresztő és a reggeli rántotta elfogyasztása után egyenesen indultunk vissza szeretett városunkba, Szegedre.

Remek kirándulás volt, ahol mesés helyeken járhattunk, és az osztályközösségre is építően hatott az együtt töltött idő. A jó beszélgetések és a hosszú túrák közös megtétele igazán összekovácsolta és baráttá tette a társaságot.

Liska Áron 9. b

A 2011/2012-es tanévvel elkezdődött az utolsó évünk az iskolában. Van aki már ötödik éve itt koptatja az iskolapadot a nyelvi előkészítő rendszer hátrányaként, és van aki négy éve. Már az első napokban elkezdtük szervezni az osztálykirándulást, hiszen ki volt tűzve, hogy szeptember 21-től 23-ig kell mennünk. Kritériumaink voltak többek között, hogy ne legyen túl drága a szalagavató, ballagás stb. miatt, viszont igényes helyre menjünk, és programokban gazdag legyen. A célpontot hamar megtaláltuk, mivel az egyik gyulai osztálytársunk felajánlotta, hogy baráti áron tud apartmanokban szállást szerezni. Így hát hamar el is dönt, hogy az utolsó osztálykirándulásunkat Gyulán töltsük el. A kísérő tanár választással sem volt gond, mivel az osztály egyöntetűen megszavazta, hogy Nagy Mariann tanárnőt szeretnénk magunkkal vinni, és szerencsére ő is beleegyezett.

Szeptember 21-én szerda reggel indultunk vonattal Gyulára. Miután mindenki elfoglalta a szállását, tettünk egy hosszabb városnézést, majd ellátogattunk a gyulai várba, az Erkel-házba, és messzi távlatból megnéztük a Százéves cukrászdát is, ami

igazából már több mint 170... Vacsoránkat a helyi katolikus iskola kollégiumában fogyasztottuk el. Ezek után egy kis szabad pihenőt kaptunk, amit mindenki kedve szerint töltött el. Este még a különböző apartmanok lakói beszélgettek, énekeltek, kártyáztak.

Másnap az ébresztő és reggeli után megnéztük a Rádió Múzeumot, ami főleg inkább a műszaki embereknek volt érdekes, hiszen az első rádió daraboktól kezdve még rengeteg más műszer is ki volt állítva, amelyek a rádiózás korai éveivel kapcsolódtak. Ebéd után a délután további része a híres Gyulai Várfürdőben lévő lubickolással telt el, ahol szemtanúja lehettünk, amint osztályfőnökünk az osztály kérésére lecsúszott többször a csúszdákon. A napot ismét esti imával és napértékelő beszélgetéssel zártuk, ahol utolsó nap lévén mindenki elmondta, hogy érezte magát az osztálykirándulásunkon.

Péntek reggel ellátogattunk a Grosics Akadémiára. A hatalmas sportkomplexum mindenkit lenyűgözött, és a sok focirajongó révén valószínűleg ez volt az egyik leglátványosabb program az osztály számára. Ez a program egész délelőttös volt, így már csak az ebéd volt hátra ami után elindultunk haza vonattal. Az állomásra menet azért még beugrottunk a több mint 170 éves Százéves cukrászdába, így már közelebbről is megismerkedtünk Gyula eme nevezetességével is.

Az utolsó osztálykirándulás mindenkinek kellemesen telt el, és megpróbáltuk kiélvezni minden pillanatát, hiszen valószínűleg ez volt az utolsó program ahol nagy közösen együtt voltunk. Kialakultak új kapcsolatok, vagy a már meglévők szorosabbra fűződtek, egyszóval minden megvolt, ami egy osztálykiránduláshoz kell... Így az érettségi előtt mindenkinek jól esett egy kicsit lazítani, és csak utána neki állni a komoly munkának.

Markót Imre 13.b

Halottak napja

*A holtom után ne keressetek,
Leszek sehol - és mindenütt leszek.*

Reményik Sándor

English Corner

All Saints' Day is a solemnity celebrated on 1 November in honour of all the saints, known and unknown. Here is one of the most famous songs in connection with this topic.

*We are travelling in the footsteps
Of those who've gone before,
And we'll all be reunited,
On a new and sunlit shore,
Oh, when the saints go marching in
Oh, when the saints go marching in*

*Lord, how I want to be in that number
When the saints go marching in
And when the sun refuse to shine
And when the sun refuse to shine*

*Lord, how I want to be in that number
When the sun refuse to shine
And when the moon turns red with blood
And when the moon turns red with blood*

*Lord, how I want to be in that number
When the moon turns red with blood
Oh, when the trumpet sounds its call
Oh, when the trumpet sounds its call*

*Lord, how I want to be in that number
When the trumpet sounds its call
Some say this world of trouble,
Is the only one we need,*

*But I'm waiting for that morning,
When the new world is revealed.
Oh When the new world is revealed
Oh When the new world is revealed*

*Lord, how I want to be in that number
When the new world is revealed
Oh, when the saints go marching in
Oh, when the saints go marching in
Lord, how I want to be in that number
When the saints go marching in*

Send me your translations to my e-mail address: mnagy@szepi.hu
Best wishes,

Nagy Mariann

Right Corner

Wie lange dauert das Oktoberfest?
Wo findet das Oktoberfest statt?
Wie viel Bier wurde dieses Jahr getrunken?
Wie viele Gäste hatte 2011 das Oktoberfest?
Wer organisierte und wann das este Volksfest auf der Theresienwiese?
Damals gab es auch ein Rennen am Ende des Festes. Was für eines?

Kannst du diese 6 Fragen beantworten? Dann verschicke die Lösungen an die E-Mail-Adresse: nemes@szepi.hu

Sherlock Holmes is beájulna... avagy bűnügyi esetek kezdőknek és haladóknak

Igazmondó Billt azért nevezték igazmondónak, mert egy hóbor-
tos éjszakán megesküdtött Hermészre, a tolvajok istenére, hogy
soha többé nem hazudik senkinek, és esküjét meg is tartotta. Így
aztán Blick felügyelőnek sem hazudott, amikor az egy nap hajnalán
előállította és kihallgatta.

- Te törted fel tegnap délben a Pöttykiszerező Vállalat páncélszekrényét? – kérdezte Blick.
- A maga dolga kideríteni! – vont vállat Bill.
- Hová tetted a pénzt?
- Nálam nincs.
- Odaadtad valakinek, hogy eldugja vagy elrejtetted magad?
- Sem én nem rejtettem el, sem más.
- Netán bankba tetted? Vagy épp ellenkezőleg: elkártyáztad, elköltötted, elajándékoztad?
- Nem én.

Blick felügyelő tehetetlennek érezte magát. Biztos volt benne, hogy Bill nem hazudik. De akkor hol lehet a pénz?

Kérdés: Segítsünk a felügyelőnek! Hol a pénz?

Válaszaitokat
küldjétek e-mail
címeire:
mnagy@szepi.hu
Jó fejtörést!
Nagy Mariann

Halottak napja

Miért roskadnánk magunkba fájdalmunkban, mikor az élet úgyis oly rövid,
a halál pedig feltétlenül a boldogság kapuja, s a dicsőségé?

Charlotte Bronte

Újdonságaink

SZEPI – KÉP

A BELSŐ EMBER - INSIDE MAN (2006) – amerikai thriller – r. Spike Lee – A rejtélyes Dalton kiigyalja a tökéletes bankrablás tervét, és merész akciója során több tucat embert ejt túsul az épületben. Frazier, a kőkemény nyomozó kapja a feladatot, hogy tárgyaljon a zseniális bűnözővel. Ahogy a veszedelmes macska-egér játék kezd kibontakozni, Frazier gyanút fog, hogy ebben az ügyben talán nem minden az, aminek látszik. Ráadásul felbukkan a színen a felsőbb érdekeket képviselő Madaline, aki kiszámíthatatlanságával még tovább bonyolítja az amúgy is robbanásveszélyes helyzetet. F.sz.: Denzel Washington, Clive Owen, Jodie Foster.

A MÚLT NÉLKÜLI EMBER - MIES VAILLA MENNEISYTTÄ (2002) – finn-német-francia dráma – r. Aki Kaurismäki – Egy ismeretlen férfi érkezik vidékről a fővárosba, ahol az első éjszaka úgy összeverik, hogy ettől kezdve emlékezetkiesésben szenved. Az Űdvadsereg veszi gondjaiba, lakást, munkát, ruhát szerez neki. Hamarosan tapogatózó, félnék szerelmi viszonyba bonyolódik az egyik ápolónővel (Kati Outinen).

Így kezdődik ez az epikus dráma, vagy mondhatni a magányos, csórá szívek álma az Úr, illetve másképpen szólva a madarak végtelen ege alatt...

Aki Kaurismäki tragikomikus történetének hősei munkanélküliek és hontalanok, szemétkukalako guberánsok és konténerlakó családok, beszédhibás ügyvédek és amnéziás munkások, magányos vénkisasszonyok és az űdvadsereg zenekarának tagjai. Visszafogott érzelmesség és minimál humor, kopott ruhákba öltözött romlatlan méltóság s hervadt szépség adja meg egy hontalanok között otthonra találó, amnéziás férfi történetének alaphangját.

ESTI MESÉK – BEDTIME STORIES (2008) – amerikai vígjáték – Skeeter, a harmincas éveiben járó szállodai karbantartó víg kedélyű ember, bár kissé ápolatlan és bárdolatlan. Amikor a frissen elvált nővéreinek, Wendynek váratlanul el kell utaznia, jobb híján megkéri, hogy esténként vigyázzon a gyerekeire. A végtelen fantáziával megáldott fickó a lefekvéskor előadott történeteivel rabul ejti a kölyköket. Ám az élete egyik napról a másikra fenekestül felfordul, amikor a mesék valami mágikus úton valósgá válnak. Kezdetben szórakoztatónak

tűnik mindez, ám kiderül, hogy a boldogságot csak nagyon is valódi nehézségek legyőzésével lehet elérni. F.sz. Adam Sandler

SZEPI – HANG

PRÓZA

TEREBESS GÁBOR: FOLYIK A HÍD
Csan buddhista anekdotakincs hangoskönyv-kiadás Galkó Balázs előadásában
Zene: zen kolostori ütőhangok
Rendezte: Bőjte József
(*Ott találd a könyvet is – ragyogó rajzokkal – és egy rövid filmet is Galkó Balázssal.*)

**TÉR - IDŐ
HANGOT ADUNK - 85 ÉVE(4x25 perc)**

1. rész: A történelmi pillanat – 1925-ben kezdte sugározni rendes adásait a Magyar Rádió. 85 év maga a történelem. Régi felvételei kordokumentumok, sokkal becsesebbek, mint a kor újsághírei, mert hangos. Ha ez egy történelmi pillanat, akkor még izgalmasabb, hogy ott és akkor ennek hogyan adott hangot a rádió.

2. rész: A helyszín – Ma természetesnek vesszük, hogy mindenről azonnal és kimerítően tájékoztassanak minket. Sőt az internet óta nemcsak az újságíró tudósít, hanem mindenki mindenről. Elég, ha valaki ismer egy olyan embert, aki találkozott azzal, akinek a szomszédjával történt valami. De 50-60 évvel ezelőtt milyen volt egy helyszíni tudósítás, ünnepről, díjátadásról, temetésről?

3. rész: A katasztrófák – Vonatszerencsétlenség, természeti katasztrófa. Hogy szólalnak meg a szemtanúk, túlélők korabeli felvételekről? Hogy kommentálták az emberi mulasztást, vagy éppen a segítségnyújtást és az önfeláldozást?

4. rész: A tudomány – Ma már szinte hihetetlen, hogy volt tévé nélkül is élet, és a természettudományos újdonságokat előadások formájában hallgatták a rádióban. Voltak a tudomány népszerűsítésének „sztárjai”, és volt a tudományos műsoroknak respektje.

**TÉR - IDŐ
A MEGTERMÉKENYÍTÉSTŐL A TÁRSADALOMIG**

1. rész: Megfogantam, tehát vagyok – A megtermékenyítéstől a társadalomig című új sorozatának első része a magzati fejlődésről szól.

2. rész: A születés körül – A második része arról szól, hogyan születtek a nők a különböző korokban.

3. rész: Mit tud már a baba? – Nevelés erőszak nélkül – A harmadik része a veleszületett képességekről és gyermek fejlődéséről, tanulásáról szól.

4. rész: Nevelés és kultúra – A negyedik rész a helyes és helytelen nevelési módszerekről szól.

ZENE

JMKIS THEODORAKIS filmzenéiből (Phedra, Elektra, Zorba, a görög stb...)
SERPICO-REMASTERED – A Serpico film zenéje
Z-REMASTERED – Z, avagy egy politikai gyilkosság anatómiája kísérő zenéje

HAVASI BALÁZS (Budapest, 1975.) magyar zongoraművész, zeneszerző. A legnagyobb mesterektől közel 25 éven át tanulta a klasszikus zenei szakma minden apró fortélyát, majd újabb tíz év kísérletezései után alkotta meg senki másra nem jellemző, sajátos zenei világát. Kortárs zeneszerzőként négy teljesen különböző zenei projektet hozott létre. Komponált már szimfonikus zenekarra, de rock dobra és zongorára is. Köztudott róla, hogy szereti tágítani a zenei műfajok sokszor mesterségesen létrehozott határait. ... Büszke arra, hogy sikereit elsősorban a világhírű magyar zeneoktatásnak köszönheti, és hisz abban, hogy egy kis országban született művész álmai is valóra válhatnak. – Érdes, szép zene. Relaxnak is kiváló...

SYMPHONIC (2008)

A SZÖVETSÉG ZENEKARR

Szövetség Zenekarrá 2003-ban alakultunk az Újpest-Belsővárosi Református Egyházközség ifjúságából. Azon túl, hogy rendszeresen szolgálunk saját gyülekezetünkben, szívesen fogadunk el meghívásokat más keresztyén közösségektől is, mert küldetésünknek érezzük az Örömhír továbbadását. Elengedhetetlen számunkra az a személyes lelki közösség, ami az Istennel Jézus Krisztusban kötött. Ezt a szoros kapcsolatot szerettük volna kifejezni névválasztásunkkal is, felhasználva a szövetség bibliai jelképét, a szívárványt. Ahogy a név és a szimbólum kirajzolja a keresztet, reménységünk szerint, szolgálataink is úgy tudnak az élő Krisztusra mutatni.

• OLYAN ISTENEM VAN (2007)

• CSUPA NAPSUGÁR (2008)

Szarkáné Gyerjék Judit
Szegheő József SP

Halottak napja

A mókus megáll
kerekében s felsőhajt:
„ennyire volnánk...!”

Fodor Ákos

PIÁRFUTÁR

A kamat és mi

A kamat azt jelenti, hogy egy bizonyos áru – a pénz – és gazdája óriási erőfölényben van az összes többi áruval, azok előállítóival és a munkával szemben, mert a kamatozó tőke az idővel nem romlik, hanem értékesebb lesz. Másként egy fikció, a pénz, egy másik semmi, a kamat révén megkaparintja a munka, a szorgalom, a tudás gyümölcseit.

Isten ezért tiltotta Mózesen keresztül: „Ha pénzt adsz kölcsön az én népemnek, a szegénynek aki veled van, ne légy hozzá olyan, mint a hitelező, ne vessek reá uzorát.” Az idegenekkel szemben viszont Mózes megengedte a kamatszedést. Jézus nem. A Hegyi Beszédében ezt mondja: „Szeressétek inkább ellenségeiteket! Tegyetek jót és kölcsönözzetek, anélkül hogy valamit is visszavárnátok. Akkor nagy lesz jutalmatok s a Magasságbeli fiaik lesztek, ...” (Luk. 6.35.) Azt is kijelenti, hogy: „Nem szolgálhatok Istennek és a Mammonnak.” (Mt 6.24.)

Az egyházatyák, a zsinatok is így vélekedtek századokon át.

Lactantius († Kr.u. 330.): „Rendkívül igazságtalan többet visszakövetelni, mint amennyit az ember odaadott. Így cselekedni: ez a legszűkebb környezetünk kizsákmányolása, és a megszorultságon spekulálni: álnokság.” Nyssai Szent Gergely (Kr.u. kb. 334-394): „Az, aki titkolt módon vesz birtokba idegen javakat, különb-e annál, aki útonállóként, gyilkosság árán rabol magának idegen vagyont – vagy aki kamatszédés kikényszerítésével veszi el a másét?”

Szent Ambrus, Ágoston és Jeromos is keményen elítélték a kamatszedést, s hasonlóképpen jártak el a zsinatok is. Konstantin türelmi rendelete után az egyház kissé alkalmazkodott: a kamatszedést csak a papságnak tiltotta (Niceai Zsinat 325), és különbséget tett kamat és uzora között.

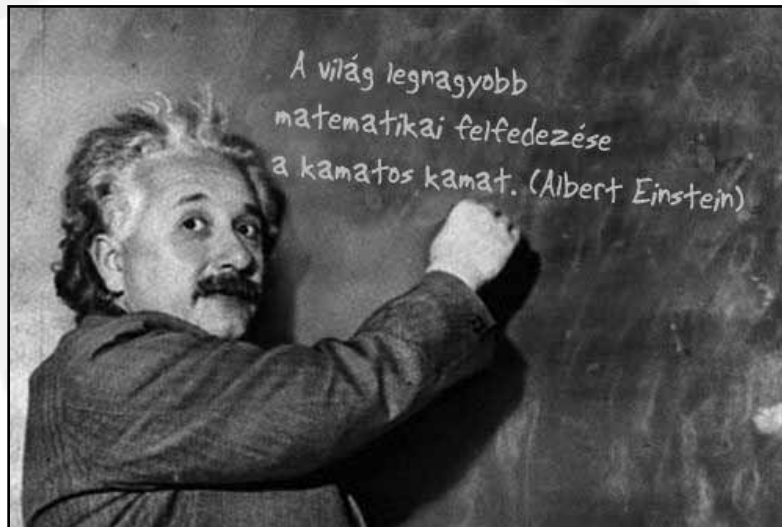
Lothar császár 825-ben így rendelkezett: „Aki kamatot szed, sújtsa azt királyi átok, aki ismételten kamatot szed, taszítsa ki magából az egyház, és vettessék börtönbe.”

A második lateráni zsinat (1139): „Aki kamatot szed, ki kell azt taszítani az egyházból, és csak a leg súlyosabb büntetés után és a legnagyobb óvatossággal vehető fel ismét. Attól a kamatszedőtől, aki megtérés nélkül hal meg, meg kell tagadni a keresztény temetést.”

Számos pápai megnyilatkozás mellett Szent Tamás is így vélekedett: „A pénz csak fizetőeszközként használható fel, tehát a hívők nem fizetnek kamatot. Kamatra kölcsönözni bűn.”

A késő-szkolasztika kitalált egy kamat-jogcím elméletet. Eszerint a kölcsönadó egyes, indokolt esetekben, a neki okozott kár fejében kártérítést, vagy az elmaradt hasznot is követelheti, ugyanúgy, ahogy kockázati pótdíjat és egyezményes büntetést is szedhet a késedelmes visszafizetésért. Az ún. „hármasszerződésben” úgy játszották ki a kamattilalmat, hogy egy társasági szerződés és két biztosítási szerződés révén fix nyereségrészesedésben és a kikölcsönzött összeg visszaadásában állapodtak meg.

Fugger Jakab (1459-1525) felkutatta a középrangú és főpapság kiterjedt, de parlagon heverő pénzbefektetéseit, ezeket titokban kamatozóvá tette jövedelmező to v á b b - k ö l c s ö n z é s e k r é v é n, Pártfogolta az ingolstadt bajor egyetem Johannes Eck nevű teológia-professzorát, s 1515-ben Bolognában látogatást tett, amelyen Eck általános engedélyt adott legfeljebb 5% kamat szedésére.

A kereskedelmi monopóliumok és a kamattal drágaságot idéztek elő, és segítették Luther Márton reformációját. Luther szerint, „...az uzorás és a fősvény bizony tisztaszegtelene ember, bűnöző, voltaképpen nem is ember! Emberevő farkas, rosszabb, mint az összes zsarnok, gyilkos és rabló, csaknem olyan gonosz, mint maga az ördög!” Emellett elfogadta a „kis szükség-uzorácskákat”, s azt is mondta, hogy a „kamatot pontosan kell fizetni...”

Kálvin elítélte az uzorát és megengedte a kamatszedést, mert „A pénz arra való, hogy gazdasági tevékenység által szaporodjék.”

Ez a fordulat keltette életre a kapitalizmust. A protestáns egyházak a kamat-kérdést félretették, az új „kereskedelmi szekták” szerint a „hit” az üzleti érvényesülésnek is eszköze.

A pápák XIII. Leó pápától XI. Piuson, XXIII. Jánoson, VI. Pálon, II. János Pálon keresztül XVI. Benedekig élesen elítélték az uzorát, a mohó kapitalizmust, pártfogolták a kizsákmányoltakat – de nem mondták ki a kamattilalmat. Ezt a II. Vatikáni Zsinat kérés ellenére sem tette.

A kamatról rendelkező kánont pótlás nélkül törölték az 1983-as egyházi törvénykönyvből.

Czakó Gábor író

Aki azt vallja, hogy a pénz mindenre képes, alaposan tanúsítható azzal, hogy a pénzért mindenre képes.

(Benjamin Franklin)

Halottak napja

Ahogy Isten kibocsátott erre a világra, éppúgy vissza is szólít!

Gárdonyi Géza

Habemus Dinosaurum! Magyar népnek magyar dínó: a Hungarosaurus

Van dínónk! – végre ezzel is dicsekedhetünk. Magyarországon fedezte föl magyar ember, és szebb nevet nem is adhatt volna neki: Hungarosaurus, azaz „a magyar gyík”.

Magyarországon ugyan sok helyen fedezték már föl őslények maradványait, és számos kiváló őslénykutatóval is büszkélkedhetünk – mint Báró Nopcsa Ferenc és Báró Andreánszky Gábor –, de a dinoszauruszok korából, azaz a földtörténeti középidőből igen kevés az olyan lelőhely, ahol nagy mennyiségben találhatóak gerinces állatok leletei. Az ezredforduló azonban fordulópontot jelentett a magyar dinoszauruszkutatásban. 2000 tavaszán őslénylelőhelyeket kereső-kutató egyetemisták figyelme a Bakony hegységben, lharkút közelében lévő, kréta korban képződött kőzetrétegek felé fordult, melyeket a bauxit kitermelésére mintegy 60 méteres vastagságban tárták föl. Ősi Attila, az ELTE másodéves geológushallgatója még áprilisban ellátogatott a külféjtésbe, és meg is találta az első csontokat. Rendkívül belelkesedett, és barátaival, évfolyamtársaival elkezdtek a területen az ásást, mely ma is zajlik. Kutatásuk ma már a Magyar Dinosaurusz-kutató Expedíció nevet viseli, és vezetője Ősi Attila, akinek azóta szívügye a lelőhely minél alaposabb föltárása és az eredmények nemzetközi szintű ismertetése.

A bakonyi lelőhelyen igen sokféle állattól találtak már csontmaradványokat és lenyomatokat: ősi halaktól, kétélűektől, krokodiloktól, teknősöktől, madaraktól és természetesen dinoszauruszoktól. A dinoszauruszleletek közt több figyelemreméltó is akad, de kétségkívül a Hungarosaurus nevet viselő faj maradványai a legjelentősebbek.

A Hungarosaurus a felső-kréta korban élt, mintegy 85 millió évvel ezelőtt, a mai Magyarország területén. Hazánk nagy részét ekkor tenger borította, a szárazföldet csak kisebb-nagyobb szigetek és félszigetek alkották. A Hungarosaurus a tengerparti erdőségekben kereste növényekből álló táplálékát. Hossza 3–4 m körüli lehetett, és négy vastag, erős lábán haladt. Ahogy a rekonstrukciós képen is láthatjuk, széles hátát több száz csontlemezből, tüskéből és egyéb csontos elemekből álló páncélzat borította. A felső-kréta korból sok ehhez hasonló testfelépítésű dinoszauruszfajt ismerünk: az Ankylosaurus-félék csoportjába soroljuk őket. A család legjellegzetesebb faja az Ankylosaurus, melynek leletei Észak-Amerika több pontjáról is előkerültek. Ez a faj sokkal természetesebb a Hungarosaurusnál (hossza eléri a 10

m-t, tömege a 4 tonnát), hátpáncélzata fejlettebb, és farka végén hatalmas csontbunkót visel (ennek tömege kb. 50 kg), melynek egyetlen csapásával a leghatalmasabb ragadozó dinoszauruszok combcsontját is könnyedén eltörte. Egyébként ez az oka az erős testpáncélzatnak is: a kréta korban a ragadozó dinoszauruszok hatalmas méreteket öltöttek; ekkor alakultak ki olyan nagytermetű, vérszomjas ragadozók, mint a közismert Tyrannosaurus rex vagy a még nála is nagyobb Spinosaurus aegypticus. A növényevőknek pedig valamilyen módon védekezniük kellett. Az Ankylosaurus-félék védekezési stratégiája az erős, vastag, csontos-tüskés testpáncélzat kifejlesztése volt. Nem is lehetett egyszerű dolga annak a ragadozónak, mely egy Ankylo- vagy Hungarosauruszt szeretett volna zsákmányul ejteni: ugyanis csak az állat hasoldala volt eléggé puha ahhoz, hogy a ragadozó megsebezze. Azonban egy Hungarosaurushoz hasonló páncélzott, súlyos tankot szinte képesség volt hátára fordítani.

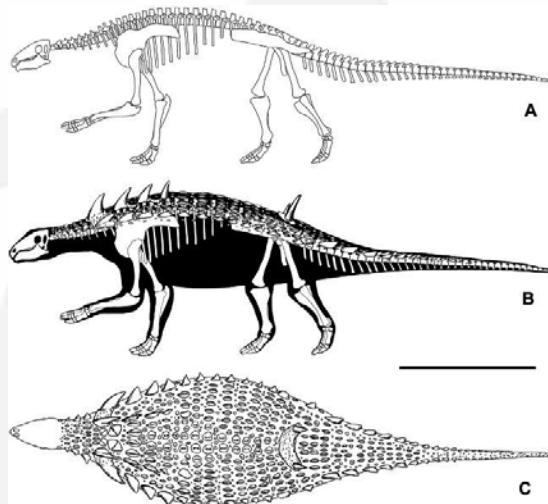
A Hungarosaurus – és a többi Ankylosaurus-féle is – igen lassú mozgású állat volt, csúcsebességük is csak 6–8 km/h lehetett. Ugyan Hungarosaurus-koponya még nem került elő a bakonyi lelőhelyről, de a többi csont mérete alapján csupán 32–36 cm lehetett, benne igen kis aggyal. Ezek a páncéltöltött őshüllők nem voltak túlságosan értelmes lények, de nem is volt rá szükségük: csupán növényeket faltak, emésztettek, szaporodtak és védekeztek a ragadozók ellen.

A bakonyi lelőhelyről sok más érdekes maradvány is előkerült. A Hungarosaurus csontleletei után talán annak a viszonylag kistermetű, négylábú, növényevő dinoszaurusznak a koponyamaradványai jelentősek, melyeket Ősi Attila Ajkaceratopsnak nevezett – szülővárosa, Ajka neve után. Az Ajkaceratops a Ceratopsia dinoszauruszcsaládba tartozik, magyarul általában szarvas dinoszauruszoknak szokás őket nevezni. Ide soroljuk pl. a közismert,

elefántméretű Triceratopsot is, de az Ajkaceratops sokkal ősbibb és kisebb testű faja e családnak.

Vannak a leletek között olyanok, melyek nem dinoszauruszoktól származnak, de igen értékesek. Ilyen pl. a Bakonydraco („bakonyi sárkány”) nevet viselő repülő őshüllő vagy a varánuszokkal közeli rokonságban álló, tengeri gyíkok, a Mosasaurusok maradványai.

Szabó Gábor SP
kalazantíner

A Hungarosaurus rekonstrukciója: A–B) csontváza; C) hátoldalon csonttüskés páncélzata. A fekete vonal 1 m hosszú jelez

Egy másik magyar dínó: az Ajkaceratops

Halottak napja

A halál arra nehezedik terhesen, aki ismert mindenkinek, de önmagának ismeretlen.

Francis Bacon

Szakonyi Károly

Ecce video

A havernál láttunk egy tök jó hor-
rort, először azt hittük pite, mert
nem volt semmi, csak jött, ment
a csóró, egy olyan szakállas, nagy hajú
meg minden, egy olyan ízében, lepelben
vagy hogy hívják, olyan hippisen, de egy
tök nyomi csávó, semmit se csinált, csak
dumált, az igaz, hogy irtó jó dumája volt,
hogy a szeretet meg minden, na, végre
aztán bepörögtek rá, mert az izék, a górék
azt hitték, hogy fel akar törni, szóval, hogy
menő akar lenni ezzel a dumával, és irtóra
féltekenykedtek rá, mert folyton hőzön-
gött, hogy ő az atyaúristen jobbkeze, vagy
direkt a fia! Pláne! Naná, majd azt éppen
neki hiszi el valaki! De mégis sokan bedől-
tek, tökre odavoltak tőle, mert olyat tett,
hogy ráment a vízre, az szuper jó sztori
volt, csak úgy simán ráment, de frankón,
nem süllyedt el, valami ügyes trükkje le-
hetett, persze videón pite, rákópirozás
vagy más technikás dolog, de tökre bír-
tam! Aztán volt egy olyan, hogy vittek
hozzá egy izét, egy olyan félholt hapit, egy
olyan bénát, de állati bénát, úgy képzeld,
baromi bénát, ő meg följe tette a kezét,
hogy na, kelj csak fel szépen csórikám,
de pattanj, ne tedd itt magad, hát persze,
hogy ugrott az ürge, szóval ilyenek vol-
tak, meg bazi sok szendvicset varázsolt
elő egy kosárból, halas szendvicset, mind
bebabálták, dőlünk a röhögéstől, mint
maci a moziban, mert a sok flamós rádo-
bálta magát a kajára, tudod hogyan van,
mint egy fogadáson, ingyen-zaba van, a
faterom mesélte, persze égés! Na, de ez
mind pite! Hanem aztán jött a frankó rész,
a szadi! Akkor már úgy volt, hogy le fogják
kapni, mert a jard nem nézte jó szemmel,
ez ottan egy izé volt, egy megszállt rész,
szóval helytartóval meg minden, na, szó-
val tartomány! – és majd kiesett a szemük,
ahogy kukkoltak, hogy ki mit csinál, mert
rögtön bezsongtak, ha valaki mást pofá-
zott, mint amit kellett, szóval érte, nem?
És gyülekezés nuku, na, de a csávó körül
mindig sokan nyüzsögtek, erre aztán a
jard felkapta a vizet, hogy mit dumál ez a
hapi a szeretetről? Pláne, hogy az ott al-
más, az csak egy másik országban létezik,
de az kellene, hogy elterjedjen, képzelhe-
ted, mennyire bepörögtek rá, hogy miféle
másik ország? Meg mi terjedjen el?! Meg
ki az az Atya?! – be akarták húzni a csöbe,
hogy külföldi kapcsolatok, szóval, hogy
ügynök, szóval, hogy ennek az Atya nevű
hapinak a zsoldjában áll, na, persze, mert a

haverok elkezdtek terjeszteni, hogy a csá-
vó a King, ő a King meg izé, hát haverok
voltak, mi van abban, dumálták és kész! –
tizenketten voltak, tizenkét krapekból állt
az együttese, azokkal járt, azok mindenütt
hirdették, hogy micsoda tök jó csávó, úgy-
hogy állatira gyanús lett a jardnak.

Volt egy bazi nagy vacsora, ott ültek mind,
az egész együttes, szerettek volna egy ki-
csit dízszini, de a csávó le volt törve, mert
érezte, hogy valaki beköpi a haverok kö-
zül, mért kell beköpní, senki se tudta, de
neki volt egy spurija, hogy így lesz, meg
is mondta nekik, azok meg tagadták,
mind majrézott, hogy talán órá gondol a
főnök, szóval, a King, de az nem árulta el,
hogy ki az, tök nyugi volt, és ilyet szólt: jól
van, haver, ha köpni akarsz, hát köpj, te
tudod, a sztori nem állhat meg. Hát nem
is állt meg. Irtóra keveset ettek, csak egy
kis kenyeret, meg bort ittak, de már ott
kezdődött a horror, mert a csávó, szegény
hapsikám azt mondta, hogy majd a testét
fogják enni, a vérét fogják inni, és jobb,
ha tőle tudják, ezt kell nekik majd tenni,
hogy emlékezzenek rá. Persze csak nézte
mind, és ivott, amikor felemelte az izét, a
kupát vagy mit, úgy csinált, mintha máris
vért inna, a saját vérét, hát képzelheted!
szóval ciki volt! Aztán az volt, hogy vacso-
ra után kimentek egy kertbe, egy hegyre,
késő este, ott kempingeztek a fák alatt,
csak hogy ő nem tudott szunyálni, ott szla-
lomezott köztük, mert tudta, hogy lesi a
jard. Hogy kommandósokat küld rájuk a
jard. Jöttek is. És ráadásul tényleg az egyik
haver árulta el! Lesmárolta az a mocok,
így jelezte a jardnak, szóval a komman-
dósoknak, kit kell elcsípni. Na, rácsaptak,
könnygáz, meg gumibot, amit akarsz, on-
nantól aztán elkezdtek puhítani, szadizni,
faggatták, hogy miféle külföldi szervezet-
tel van kapcsolata, igaz-e, hogy ő a King,
meg ki az az Atya, köpje csak be szépen,
kik akarják itt a balhét, mért nem teszik
a rendszer, meg minden. Szóval tök szar
volt, de ő csak tűrte, nézte őket, azt mar-
hára bírtam, ahogy csak úgy nézte őket,
szóval még ő sajnálkozott. Szegény csávó!
Az biztos, hogy én nem hagytam volna
magam, jó, hogy meg volt kötözve a csuk-
lója, de akkor is, mit tudom én, haraptam
volna, vagy szembeköpöm azt a sok sza-
dizót, megmondtam volna, hogy kivel
szórakozzanak, de az csak állt ott, tisztára
nyomni volt, mintha élvezte volna a szen-

vedést, hiába szadizták a kommandósok,
pedig tök rászálltak, tettek a fejére egy
töviskoronát, az arca csupa vér lett, ostor-
ral verték, szeges korbáccsal, majdnem
eldobtam magam, közelről mutatták a se-
beket, bazi közel hozta a kamera, kifordult
a hús, színesben, képzelheted! de a csávó
meg se mukkant, ez aztán nagy égés volt
a jardnak. És az is nagy égés volt a sok ro-
hadt szadizójának, hogy nem köpte be az
országot, nem köpte be az Atyát, tökre ke-
ményen viselkedett, erre aztán elhatározták,
hogy kinyírják. Annyira begurultak,
meg már annyira benne voltak a szadizás-
ban. Marhára szadi módon nyírták ki. Ke-
resztre feszítették, átvették a kezét meg a
lábát, de frankón! És élve! Persze csak film,
de akkor is, mutatta a kamera közelről, re-
csegett a csont, az izület, meztelenül volt
szegény hapikám, a fején az a töviskoro-
na, a keze-lába átszögelve! na, és amikor
már fenn volt a kereszten, egy marhára ál-
lati-szaki militer még át is döfte az oldalát,
hogy onnan is dőljön a vér! Én még ilyen
szadi videót nem láttam! Két másik hapi
is volt a szomszédos két keresztfán, de
azok csak statisztáltak, szóval nem voltak
sztárok, csak olyan ko-sztárok, de ez sze-
gény!... Nem mondom, a kemény sztoriért
járunk videózni a haverhoz, hogy ilyet
lássunk, nem lávsztorikat, na néha azok is
kellenek, azok is jók, ha van bennük egy
kis szexiszadi, de az az igazi, menő kazet-
ta, ahol kinyírják a csávót, hát ezt kinyír-
ták! A végén persze van egy heppiend,
az mindig kell, hogy el lehessen adni a szto-
rit szériában, a végén az van, hogy feltámad
a csávó, lézertechnika, semmi más, szó-
val olyan sci-fi jelenet, száll fel a csávó a
kozmoszba, csakúgy, semmi rakéta, nuku
Challenger, nuku Szajuz, de az már nem
érdekes, addig igazi, amíg a kommandó-
sok szadizák.

Marhára szadizós horror. Nem volt szink-
ronizálva, mert a haver papája hozta be
kintről, a szöveget nem értettük, de a ké-
pek tök jók voltak. Nem tudom, látunk-e
még a havernál ilyet?

*(A Központi Sajtószolgálat 1987. évi pályá-
zatának II. díjas alkotása novella-kategóri-
ában.)*

Szakonyi Károly 80 éves.

Tisztelettel köszöntjük!

Halottak napja

*Nem töprengék azon, mi lesz, ha meghalok, hogyan fognak emlékezni rám.
Ez már az ő dolguk lesz, a többieké.*

Freddie Mercury

PIÁRFUTÁR

Az Apple-vezér megrendítő üzenete a fiatalokhoz

Október 5-én, szerdán elhunyt Steve Jobs, az Apple alapítója, korábbi vezérigazgatója. Az Egyesült Államokban és világszerte megrendülten fogadták a hírt; Barack Obama elnök közleményben méltatta munkásságát, a tévécsatornák megszakították a adásukat, szülővárosában, San Franciscóban és a többi nagyvárosban virágok, gyertyák borítják az Apple-boltokat. Az alábbiakban részleteket közlünk a volt Apple-vezérnek a Stanford Egyetem végzős hallgatóihoz intézett, 2005-ös beszédéből.

Három történetet akarok elmondani az életemből. Az első az összefüggésekről szól.

Hogy miért hagytam ott az egyetemet? A történet a születésem idejére nyúlik vissza. Biológiai anyám egyedülálló egyetemi hallgató volt, aki rögtön örökre kívánt adni. De nagyon szerette volna, ha az örökbefogadók tanult emberek. Minden el volt intézve egy ügyvéd házaspárral. Minden rendben is volt, kivéve az, hogy ők lányt szerettek volna. Így későbbi szüleim az éjszaka kellős közepén kaptak egy telefonhívást: „Van egy felesleges fiú baba, nem akarjátok?” Azonnal akartak. De biológiai anyám rájött, hogy a jövőd szülőknek semmifajta végzettsége sincs, és csak úgy egyezett bele az örökbeadásba, ha ígéretet tesznek, hogy taníthatnak.

17 év múlva valóban egyetemre mentem, de naivul olyant választottam, ami drágább volt, mint a Stanford. Munkásosztálybeli szüleim összes megtakarított pénze ráment. Nem tudtam, hogy miért vagyok ott, hogyan segít nekem mindez ahhoz, hogy kitaláljam, mit akarok magammal kezdeni, és miért költöm szüleim pénzét.

Abban a pillanatban, hogy meghoztam a döntést, megszületett a számomra unalmas kötelező óráktól, és felvehettem olyan tárgyakat, amelyek igazán érdekelték.

Mindez egyáltalán nem volt romantikus. Nem volt kollégiumi szobám, egy barátom szobájában aludtam a földön, kólás üvegeket váltottam vissza, abból vettem az ennielót.

A Reed Egyetemen abban az időben országos szinten is kiemelkedő volt a kalligráfia-oktatás. A kampusz minden plakátja, minden felirata gyönyörűen meg volt tervezve.

Mivel akkor már nem voltam rendes hallgató, kötelező órákat nem vehettem fel, de ilyen kuriózumokra beiratkozhattam. A kalligráfia elbűvölőnek, történelminek, művészinek tartottam, és nagyon élveztem.

Soha nem gondoltam, hogy valaha is praktikus hasznát veszem, de tíz év után, amikor az első Macintosh komputert terveztük, minden visszajött. Ennek felhasználásával dolgoztuk ki a Macintosh beűformát.

Második történetem a szeretetről és veszteségről szól.

Szerencsés vagyok, mert már korán megtaláltam, azt, amit szeretek. Wozzal együtt szüleim garázsában kezdtük az Apple-t, amikor még csak húszéves voltam. Keményen dolgoztunk, és tíz évvel később egy kétmilliárdos, négyezer alkalmazottat foglalkoztató vállalat lettünk. Harmincéves voltam, amikor kibocsátottuk legjobb termékünket, a Macintosht. Aztán hirtelen elbocsátottak. Hogyan rúghatnak ki onnan, amit te alapítottál? Ahogy az Apple nőtt, felvettünk egy tehetségesnek tartott vezetőt a céllal, hogy együtt eligazgassuk a céget. Az első időben minden jól ment, azután komoly összetűzéseink lettek a jövő irányvonaláról. Az igazgatótanács mellé állt, engem kirúgtak. Harmincéves voltam, és ami addigi felnőtt életemet jelentette, hirtelen eltűnt. Lesújtó volt.

Hónapokig nem tudtam, mit kezdjek magammal. Úgy éreztem, cerbenhagytam az előző vállalkozó nemzedéket. Átadták nekem a

stafétabotot, én pedig elejtettem. Már arra is gondoltam, hogy ott hagyom a Szilícium-völgyet. De valami lassan tisztázódott bennem, még mindig szeretem, amit csinálok. Elhatároztam, hogy mindent újra kezdek.

Akkoriban nem úgy láttam, de ma már igen, hogy az Apple-ből való kirúgás a legjobb dolog volt, ami valaha történt velem. A siker terhet felváltotta a kezdés könnyedsége. Felszabadultnak éreztem magam, és életem legtermékenyebb alkotói korszakába léptem.

A következő öt évben megalapítottam a NeXT nevű vállalatot, a Pixar nevű másik céget, és találkoztam egy csodálatos nővel, aki később a feleségem lett. A Pixarral elkészítettük az első komputertervezte animációs filmet, a Toy Storyt. Egy különös fordulat után a NeXT-et megvásárolta az Apple.

Biztos vagyok abban, hogy mindez nem történt volna meg, ha nem bocsátanak el az Apple-től. Szörnyű keserű pirula volt, de a betegnek kell az orvosság. Az élet néha letaglóz, de soha nem szabad feladni hitünket. Meg kell találnotok azt, amit szerettek a munkában. Munkátok életek jelentős része, csak akkor lehettek elégedettek, ha hisztek abban, hogy nagyszerűen dolgoztok.

Harmadik történetem a halálról szól.

17 éves koromban olvastam egy idézetet: „Ha minden nap úgy élsz, mintha az lenne az utolsó, egy nap minden bizonyosan jól fogsz mindent csinálni”. Nagy hatással volt rám ez a mondás akkor is, és az elmúlt 33 év alatt is. Amikor belenéztem a tükörbe, és azt láttam, hogy nem ennek megfelelően élek, tudtam, hogy változtatnom kell.

A halálközelség segített abban, hogy a nagy döntéseket meghozzam. Mert minden – külső elvárások, büszkeség, a megaláztatásoktól való félelem vagy bukás – eltörlődött a halál árnyékában. Csak a fontos dolgok maradnak. Az ember már úgyis félig meztelen. Nem érdemes nem a szívre hallgatni.

Egy évvel ezelőtt rákkal diagnosztizáltak. Reggel hétkor volt egy vizsgálat, és világosan kimutatta, hogy daganat van a hasnyálmirigyemben. Addig azt sem tudtam, mi a hasnyálmirigy. Az orvosok azt mondták, hogy gyógyíthatatlan, három-hat hónapom van hátra. Azt tanácsolták, hogy menjek haza, rakjam rendbe dolgaimat, ami virágnyelven annyit jelentett, hogy készüljek fel a halálra.

Ezzel a diagnózissal éltem egész nap. Később szövettintát vettek. Engem elaltattak, de feleségem mondta, hogy amikor az orvos megvizsgálta a sejteket, sírva fakadt. Kiderült ugyanis, hogy az a ritka típusú daganatom van, ami gyógyítható. Megoperáltak, és azóta jól vagyok.

Ez volt a legutóbbi eset, amikor szembe kellett nézmem a halállal. De mivel mindezt átéltem, nemcsak intellektuális meggyőződésből mondom a következőket. Senki sem akar meghalni, még az sem, aki hisz a túlvilágban. És mégis a halál az a végállomás, ahova mindnyájan elérünk. Senki sem menekülhet meg. És ennek így is kell lennie, mert a halál az élet legfontosabb találmánya. A halál a változás ügynöke. Világossá teszi, hogy a régi utat ad az újnak. Most ti vagytok az újak, de fokozatosan ti lesztek a régiek, akiket elsöpörnek majd.

Időtök tehát behatárolt, ne fecséreljétek el azzal, hogy mások életét élitek. Ne essetek a dogmák csapdájába, azaz ne akarjátok mások gondolatainak eredményeit felhasználni. Mások véleményéne zaja ne oltsa ki belső hangotokat. És a legfontosabb: legyen bátorságotok, hogy kövessétek szíveteket és ösztönös megérzéseiteket. A többi másodlagos.

Forrás: hetivalasz.hu

Az öröm forrása

Nagyon fájt a feje, mikor hazajött, rosszul volt, s aztán egész nap aludt, – mesélte kétségbeesve az egyik szülő – aggódtunk, mert nagyon szeretjük és az élet buktatóiban segíteni akarjuk.

Hát hogy ne aggódna a szülő? Tán agydagánata van csimotájának, vagy valami senyvesztő kór rágja? Netán elmulasztanak valamit? Ki gondol arra, hogy egy sodort cigaretta, vagy egy ismeretlen tableta áll a rosszullét mögött?

Egyáltalán gondolatok-e arra, mi mindent okozhat az, ha egy ismeretlen anyagot cigarettába sodortok és a füstjét belélegezitek? Honnan tudjátok mi van benne? Valaki bevizsgálta? Valaki garanciát adott rá, hogy nem ártalmas? Néhány másodperc bódulatért kockáztatni a testi épségeteket, az elméteket, az egészségeteket? És mi van, ha olyan anyagot kínálnak, amibe nemcsak „szenny” került, de betegséget okozó egyéb ágens is? Mit gondoltok, milyen „laboratóriumban” készülnek ezek? Milyen higiénés körülményeket tartanak be a gyártás során? Attól még, hogy „tablettáznak” valamit, nem jelenti azt, hogy akár ürülék vagy mérgező anyag nincs benne. Arról bizonyára tudtok, hogy vannak olyan növények, melyeknek a főzete halálos mérgező, vagy esetleg „csak” kellemetlen tüneteket; súlyos hányást, hasmenést, rossz közérzetet okoz.

Néhány éve nagy tragédia volt annak a szegedi fiúnak a halála, aki olyan gázt légezt be, amitől elfagyott a tüdeje, mert a gáz úgy működött, mint a környezetükből hőt elvonó fagyasztók. Ti milyen gázokról hallotok a környezetetekben, amit vagányságból belélegeznek? Csak azért, mert egyiknek-másiknak szerencséje volt és nem lett semmi baja. Ti nem féltetek? Bátorság ez, vagy buta kihívás? A legtöbb ilyen szertől csökken az agy vérellátása – ez okozhat néhány másodpercre bódulatot, s aztán megy tovább az élet. „Vagányság” volt. Észre sem veszitek. Nem, ha nem okoz maradandó benuulást. Nem, ha nem marad vissza maradandó „tompulás”. Nem, ha nem olyan valami lesz a következménye a dolognak, amire nem is gondoltok, de mégis kialakul, és esetleg nem lehet visszacsinálni. Megéri? Miért? Kinek? Ki ellen? Kinek a kedvéért?

A gyerekek, fiatalok mindig élveztek egy kis bódulatot. A hullámvasút, a kórhinta, az óriáskerék mind megannyi izgalom. A felnőttek között is vannak olyanok, akik extrém sportokat űznek,

„A kábítószer és a tragédia között mindenképpen összefüggés van.”

szólva – valahol otthon legyünk a világban. Másként szólva szeretnénk jól érezni magunkat. Ezért is imádkozunk: „adj nekünk békét!”. Ahhoz azonban, hogy jól érezzük magunkat, egy csomó dolgot meg kell tennünk. Ezért dolgozunk, tanulunk, sportolunk, segítünk a bajbajutottakon, olvasunk, zenélünk vagy zenét hallgatunk, táncolunk, udvarlunk, családot alapítunk, és még sorolhatnám. Sok mindent megpróbálunk, hátha ez, hátha az adja meg a boldogság-érzést. Az túl „olcsó”, hogy valaki bedob egy felest, vagy bekap egy tablettát, esetleg valami más „anyagot”, s aztán minden jó. Mert ez a hatás elmúlik és minden kezdődik előlről. Csak a sóvárgás, a vágy marad meg a „jó érzés” után, ami szenvedélybetegségbe torkollik: legyen ez alkoholizmus, játékszenvedély vagy drogozás.

Tartós megelégedettséget, jó érzést csak munkával lehet elérni. Ezt a legfontosabb megérteni. A jól végzett munka jutalma a megelégedettség. Ez a legjobb dopping a további küzdelemhez. Mert a küzdelem és a munka az élet velejárói. Van akinek egy kicsit több jut az egyikből és kevesebb a másikkól, de mindenkinek jut belőle. Van úgy, hogy

valami nem sikerül, hogy elbotlunk. Ilyenkor azonban felállunk, mert tudjuk, hogy mindent újra lehet kezdeni és vár bennünket egy új feladat, egy új kihívás és a végén egy új öröm.

Ehhez kívánok kitarást és jó egészséget mindannyiátoknak!

Dr. Dénes Ilona
iskolaorvos

ilonadenes@hotmail.com

Halottak napja

PIÁRFUTÁR

A halálhoz fűződő viszonyom változatlan. Erősen ellenzem.

Woody Allen

KÉREMAKÖVETKEZŐT

Pályaaavató Nyílt Atlétikai Verseny

Elkészült! 12 év után – ekkor épült meg betonalapja – végre műanyag (rekortán) borítja futópályánkat! Az esemény jelentőségét fokozza, hogy széles-e régióban a legközelebbi szintetikus atlétikai pálya Békéscsabán található, igaz az kétszer ekkora. De ne panaszkodjunk! A piaristák ismét újítást hoztak Szegedre!

A műanyagpálya kapcsán természetesen eszembe jut – miképpen sok, már szeniorra érett szegedi futó emlékezhet arra -, hogy mintegy negyed századdal ezelőtt, ifjú atlétaként Szabadkára és Zentára jártunk edzeni, mert ott akkor már volt ilyen. Titkon reménykedtünk, hátha lesz valamilyen Szegeden is ..., de nem lett. Városunk honatyáinak valamiért nem vált szívügyévé az atlétika, annak ellenére, hogy válogatott atléták, sőt olimpikonok kerültek ki az olyan szegedi edzők, mint Kertész Ferenc, Antal Andor, vagy Kelemen Béla kezei alól. A szabványos atlétikai pálya továbbra is csak álom...

De most, hál' Istennek és köszönet érte a Tartományfőnökségnek, itt van nekünk ez a 200 m-es futó körünk a 110 m-es egyenessel, melyet azóta már rég birtokba vettünk. Jó érzés futni rugalmas, gumiszzerű felületen (persze kellőképpen fárasztó is)!

Miként az új építményeket szokás, pályánkat egy – remélhetően hagyományteremtő – atlétikai versennyel avattuk fel. 2011. szeptember 30-án pénteken, verőfényes, szép őszi délutánon négy korcsoportban, hét különféle versenyszámban, tizenegy iskola és sportegyesület hatvan atlétája mérhette össze rajta tudását.

A versenyzőket, testnevelőket és edzőket Papp Attila iskolaigazgató köszöntötte. A versenyen megjelent a Csongrád megyei Atlétikai Szövetség képviselőjében Gubáné Szecsei Györgyi, a Szegedi Vasutas Sportegyesület elnöke Ludvig Zoltán, valamint Kelemen Béla és Eperjesi László mesteredzők, akik a versenybírói feladatokat is ellátták. Az indítóbíró szerepét Tubak Róbert válogatott gyalogló kapta. A jó hangulatú verseny zökkenőmentes lebonyolításáért köszönet illeti a Testnevelés Munkaközösséget, a Széchenyi István Gimnázium és Szakközépiskola végzős testnevelés tagozatos tanulóit, valamint iskolánk segédkező diákjait.

Győri Ferenc

EREDMÉNYEK

3. KORCSOPORT (11-12 ÉVESEK)

60 m leányok

1. Papp Bettina (Rókus II.)	9,63
2. Guth Renáta (Rókus II.)	10,03
3. Kiss Nikolett (Orczy)	10,08

Távolugrás

1. Guth Renáta (Rókus II.)	3,57
2. Papp Bettina (Rókus II.)	3,54

60 m fiúk

1. György Roland (Rókus II.)	9,19
2. Demók Péter (Rókus II.)	9,44
3. Korsós Márton (Rókus I.)	10,07

800 m

1. György Roland (Rókus II.)	02:51,4
2. Kóté József (Rókus I.)	03:14,1

Távolugrás

1. Demók Péter (Rókus II.)	3,74
2. Kóté József (Rókus I.)	3,43
3. Korsós Márton (Rókus I.)	3,26

4. KORCSOPORT (13-14 ÉVESEK)

60 m leányok

1. Godáts Nóra (Rókus II.)	8,33
2. Somodi Evelin (SZVSE)	8,49
3. Konkoly Virág (SZVSE)	8,75

800 m

1. Deák Dóra (Rókus I.)	02:56,6
2. Kováts Dorottya (Rókus I.)	03:05,9

Távolugrás

1. Somodi Evelin (SZVSE)	4,19
2. Deák Dóra (Rókus I.)	4,13
3. Godáts Nóra (Rókus II.)	4,04

60 m fiúk

1. Rác Bertalan (Dugonics)	7,88
2. Bóka Bálint (Dugonics)	7,94
3. Fejes Gábor (SZEAC)	8,18

800 m

1. Kopasz Donát (Dugonics)	02:18,2
2. Fekete Gábor (SZVSE)	02:23,7
3. Répássy Botond (Titan TC)	02:24,7

Távolugrás

1. Wang de Forest (Rókus II.)	4,86
2. Rác Bertalan (Dugonics)	4,81
3. Bóka Bálint (Dugonics)	4,54

5. KORCSOPORT (15-16 ÉVESEK)

100 m leányok

1. Kocsis Anna (SZVSE)	13,14
2. Keszeg Emese (SZEAC)	13,19
3. Király Edit (Karolina)	14,90

Távolugrás

1. Kocsis Anna (SZVSE)	4,35
2. Keszeg Emese (SZEAC)	4,35
3. Király Edit (Karolina)	4,09

Súlylökés (3 kg)

1. Török Dzenifer (Rókus II.)	11,77
2. Hegedűs Boglárka (Rókus II.)	9,50

100 m fiúk

1. Papp Attila (SZVSE)	11,57
2. Konkoly Bence (SZVSE)	12,30
3. Csenki Máté (Dugonics)	12,64

400 m

1. Papp Attila (SZVSE)	53,17
------------------------	-------

1500 m

1. Stefán Máté (Dugonics)	04:51,5
---------------------------	---------

Súlylökés (4 kg)

1. Papp Gábor (Rókus II.)	10,23
2. László Krisztofer (Rókus II.)	8,72
3. Pethő Gábor (Dugonics)	8,71

Távolugrás

1. Oltványi László (Dugonics)	5,23
2. Konkoly Bence (SZVSE)	4,77
3. Háznagy Márton (Radnóti)	4,76

6. KORCSOPORT (17-18 ÉVESEK)

100 m fiúk

1. Krátki Dániel (SZVSE)	11,27
2. Fazekas Zoltán (Dugonics)	12,90

400 m

1. Krátki Dániel (SZVSE)	53,11
--------------------------	-------

1500 m

1. Olgay György (Dugonics)	04:38,4
2. Széles Benjámin (Dugonics)	04:43,6
3. Abt Dániel (Dugonics)	04:59,6

Távolugrás

1. Fazekas Zoltán (Dugonics)	5,13
2. Teleki Ferenc (Dugonics)	4,29

Súlylökés

1. Kormányos Dániel (Móra)	15,00
2. Simita Roland (Móra)	11,92
3. Maróti Levente (Dugonics)	10,87

Halottak napja

Eszedbe jutott-e valaha is, hogy azok, akik leginkább félnek a haláltól, azok félnek legjobban az élettől? Hogy a haláltól való menekülés az élettől való menekülés is?

Anthony De Mello

Köpések aranyból

Írd le a pünkösdi történetet!

Jeruzsálemben (egy nagy rendezvényen) sok ember gyűlt össze és megjelent közöttük a Szentlélek...

Hogyan tért meg Saul?

Isten megvakította. Elküldte Pálhoz aki beszélt vele istenről és megtért.

Hogyan tért meg Saul?

Nagy keresztényüldöző ember volt. Épp Damaszkuszba ment végezni a dolgát, de megjelent neki Jézus. Ennek következtében megvakult. Bevitték Damaszkuszba és ott nem evett, nem ivott 3 napig. Aztán jött egy szolgáló és meggyógyult tőle.

Írd le a diakónusok kiválasztásának a történetét!

Az úgy volt, hogy a görögök elkezdtek zúgolódni. Az apostolok nem bírták, ezért kiválasztottak 7 embert ők lettek a diakónusok.

Böszörményi Géza SP gyűjtése

Meggyónt a paraszt, a pap feloldozza, és rendel őt Miatyánkot penitenciának.

A paraszt elköszön:

- Dicsértessék, atyám!
- Mindörökké, fiam.
- Dicsértessék, atyám!
- Mindörökké, fiam.
- Dicsértessék, atyám!
- Mondd, fiam, te bolond vagy? Minek köszönsz annyiszor?
- Látja, atyám, csak háromszor köszöntem, és már hülyének néz. Mit fog szólni az Úristen őt Miatyánkhoz?

Hittanból vizsgázik a diák. Mondja a tanár:

- Sorolja fel a 10 parancsolatot tetszés szerinti sorrendben!
- 3, 6, 1, 8, 4, 5, 9, 2, 10, 7.

Szándék	Nöstény malac				Ejtsd
	Bizánci szentkép	Indulatszó	Angol királyi név	2/3 mákt	
Megfejtés (2)					
Megfejtés (1)					
Repedés					
Kévert sor!				Az előtte lévő helyre	Kerület
Nyári lábellen		Előtagként kettős		Paripa	Megáll
					Erbium
					Nevet
Csokifajta		Hivatalod			
		Ha angolul			
A gyorsulás jele	Uniform Resource Locator		... Sámuel (magyar király)	Telek közepel	
Tűzgyújtó eszköz				Program Trace Unit	
				Páratlanul perelsz!	
				Oda-vissza táplálkoznak!	
Ő németül (hímnem)		Szó alkotó- eleme			Newton
					Nitrogén

Ebben a hónapban egy közmondás a rejtvény megfejtése. A megoldásokat 2011. november 10-ig kérjük bedobni szerkesztőségi postaládánkba, vagy elektronikus levélcímünkre elküldeni: piarfutar@szepi.hu. Előző havi megfejtésünk: „Mind-en ember akkora, amekkora dolgok feldühítik”. Pólot nyert Abt Dániel 12. a osztályos tanuló. Gratulálunk!

HAPPY HALOGÉN!

Halottak napja

PIÁRFUTÁR

Az emberiség olyan, mint a krumpli: a java a föld alatt van.

Falfirka

PIARISTA ÜZLETI PROGRAM

Csapatmunka, A vállalkozás jogi alapjai, Üzleti kommunikáció,
Bankrendszer, Tőzsde, Önismeret, Stratégiai menedzsment,
Marketing, Piackutatás Számvitel, Logisztika, Üzleti terv,
Üzleti etika, Társadalmi felelősségvállalás, Pályázatírás
Költséggazdálkodás, Karriertervezés, Humán erőforrás

Sikeres teljesítés esetén a résztvevők ismereteket szereznek:

- a sikeres üzleti viselkedés jellemzőiről, a piacgazdaság működéséről
- a problémamegoldásról, a kommunikációról
- vállalkozások felépítéséről, működéséről
- esettanulmányok feldolgozásáról, csapatmunkáról
- az etikus üzleti magatartásról, a szociálisan érzékeny üzleti viselkedésről

Nyitó előadás: 2011. december 2-3. 16 óra
Dugonics András Piarista Gimnázium tanácsterme

6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14.

NYÍLT NAP

2011. NOVEMBER 12.
15 ÓRAKOR

tanulásmódszertan – közösségi
programok – személyesség –
csoporthontás – angol, érettség
olasz, latin magas óraszám
korszerű, modern környezet

A 2012-2013. TANÉVBEN INDULÓ OSZTÁLYOK:

- › Hatévfolyamos sporttagozatos
- › Hatévfolyamos általános tantervű
- › Négy évfolyamos általános tantervű

PIARISTA A KÖZÖSSÉG ISKOLÁJA GIMNAZIUM

6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14., Tel: 62/549-090, Fax: 62/549-099
E-mail: titkarsag@szepi.hu, Honlap: www.szepi.hu